

<C:\Users\Plazma\Desktop\detektivky a valečné\Beletria\Junkova Lydie\Pripad z chirurgie.pdb>

PDB Name: L.Junková-Případ z chirurgie

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 16.8.1973

Modification Date: 16.8.1973

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Lydie Junková-Případ z chirurgie

Místnost v suterénu byla strohá, čtvercová, spoře vybavená nábytkem. Asi metr od jedné z holých bílých zdí osaměle trčelo úzké lůžko; na lůžku ležela postava až po krk zakrytá dekou. Z deky trčel dlouhý nůž, téměř kolmo. Postava pod dekou se nehýbala.

„Nebyla jsem pryč ani pět minut!“ vzlykala rehabilitační sestra do zmuchlaného kapesníku.

"Já - já vůbec nevím, jak se to mohlo stát! Je nás tu málo - musela jsem jít až na druhou stranu vypnout přístroj!"

"Vy často odcházíte od lůžka?" zeptal se mladý kriminalista.

"Pacient se stejně musí před masáží zahřát! Copak mě napadlo, že sem vleze nějaký šílenec? Vždyť on mě mohl taky zapíchnout!"

"Musel přece projít kolem recepce!"

"Jenomže tam už tou dobou nikdo nebyl! Za to já nemůžu!" křičela sestra rozčileně. "Co mě tady obviňujete?"

"Poručík vám přece nic nevyčítá," uklidňoval ji starší z obou kriminalistů. "Ale mohl někdo počítat s tím, že tady pacient zůstane chvíli sám?"

Žena se teď bezděčně ohlédla za sebe, k pootevřeným dveřím. "Leda by věděl, jak to tu chodí. A to ví v nemocnici kdekdo!" Zdálo se, že se tím ujištěním poněkud uklidnila.

"Myslela, že ji podezříváme," řekl poručík Gall, zatímco čekali na výtah. "Málem dostala hysterický záchvat."

"A divíš se? Někdo jí před očima málem zamorduje pacienta - a k tomu je to doktor ze zdejší

chirurgie.*

"Měl přitom štěstí, že se pachatel netrefil!"

"Skrze tu tlustou deku by měl co dělat i odborník!" Kapitán Doubek se sípavě rozkašlal.

"Rozhodně tu ránu vedla silná paže!"

"Taková rehabilitační sestra má bezpochyby také sílu!" mínil poručík.

Kapitán nastoupil do vozu a vytáhl z aktovky lékařskou zprávu. "Zakrvácení dutiny hrudní...pneumotorax..."bručel.

"Pokud se nepřidají komplikace, měl by se z toho údajně dostat. Jenže prozatím se od něj nic nedovíme, je v těžkém šoku."

"Třeba ani nikoho neviděl! Zato ten pachatel musí mít přehled, jak to na rehabilitaci chodí!

Že sem doktor Bukač dochází na masáže - a v kterou dobu. Jak se dá přijít nepozorovaně a kde se lze ukrýt. Kolik lidí může mít tak přesné informace?"

"Jeď už, Viktore!" Kapitána popadl záchvat kašle.

"Ty se půjdeš vypotit!" opáčil energicky poručík.Gall "Aspoň do zítřka to nech na mně."

O pár hodin později ho zmáhal nepříjemný pocit, že se poněkud přecenil. Už jenom ten neohrabaný věžák, který se neomalene vklínil mezi skupinu nízkých jednopatrových domků! Ten výtah, který výhrůžně skřípal a drnčel! Bylo s podivem, že právě sem se nastěhovalo tolik lidí z nemocnice. Dobrá polovina z nich ovšem neměla o ničem potuchy, nebo to aspoň předstírala. A ti ostatní si dávali záležet, aby tvrdili naprosté nesmysly. Poručík Gall stěží odolával pokušení vzít nohy na ramena. V poslední chvíli však přece jen narazil na slibnější zdroj informací.

"Posaďte se," vybidla ho vlídně korpulentní, dobrácky vyhlížející paní, a postavila před něj mísu s buchtami. "Víte, u nás na chirurgii je to dost složitý," přešla bez pobízení k věci.

"On doktor Bukač je - jak bych to řekla. No zkrátka, náš pan primář si myslí, že se dere na jeho místo. I když podle mě to tak není. A hlavní sestra zas Bukače nesnáší, poněvadž jí kouká na prsty.Totíž - u nás se před časem ztratily nějaký léky. Tím nechci říct, že by snad ona -" zarazila se. "A vemte si buchtu, jsou domácí!"

"Pokračujte prosím," opáčil Viktor Gall, který si na buchty za mák nepotrpěl.

"Nemyslete, že jsem nějaká drbna! Jen bych ráda, aby se to vyšetřilo, poněvadž doktor Bukač - je velký machr. Když operuje on, jsme vždycky klidný. On mi taky zachránil sestru, když nad ní všichni už zlámali hůl."

"A dál?" Poručík z čiré zdvořilosti opatrně kousl do buchty.

"No - jeden náš chirurg na Bukače strašně žárlí."

"Profesionálně?"

"To taky. Oni se už párkrát chytli. Jak se Bukač pokouší něco prosadit, tak ten druhý doktor -" zaváhala.

"Jméno bychom si stejně zjistili."

"Jmenuje se Rudolf Fejda. A má moc hezkou manželku - no, povídá se ledacos, i když já tomu nevěřím."

A bylo to zase tady, onen vpravdě :stereotypní rejstřík motivů, jež hnaly lidi do záhuby: strach ze ztráty pozice, moci, čehokoli. Strach z prozrazení nějaké špatnosti. Chorobná touha po uplatnění, závist, řevnivost, a samozřejmě žárlivost ve všech podobách. Nedo zralé, anebo pokřivené emoce? Soustředěn na tyto chmurné představy kráčel poručík Gall za město. Dorazil až k protáhlému rybníku; plavalo po něm hejno kachen, za nimi se čeřil pruh špinavé pěny. Vodní plocha končila pod travnatou planinou. Za ní stálo na kraji smrkového lesa úhledné stavení, nepochybně hájenka. Pod okny záhony květin, podél zdi běžely dozadu vyrovnané řádky zeleniny. Pohoda, téměř jako z jiného světa. Sotva se poručík přiblížil, přetrhl tu idylu rozčilený jezevčík, který se s rozlíceným štekotem hnál k pootevřené brance.

"Ajdo!" ozvalo se zpoza domu, odkud se vzápětí vynořila rozložitá postava v hubertusu.

Jezevčík i veřelec se na místě zarazili; pouze zrzavý bojovník ještě výhrůžně vrčel.

Viktor Gall kývl na pozdrav, jen nerad se vydal na zpáteční cestu.

"S doktorem Bukačem měl kdekdo nějaké účty," přivítal ho kapitán Doubek; už tolik nechrápěl. "Tak kupříkladu hlavní sestra: důvodů by měla víc, ale sotva takovou sílu."

"Zato doktor Fejda není zrovna sušinka." Poručík Gall vyložil kapitánovi, co se dověděl v paneláku.

Bylo však nabíledni, že prozatím přešlapují namíste. Rekonstrukce činu povvrdila, že pachatel měl nadbytek příležitostí, kam se v suterénu ukrýt. Jednotlivé místnosti spojovala řada všelijak lomených chodeb, v boční části byly umístěny vany, oddělené od sebe neprůhlednými závěsy. Tady se mohly schovat celé hordy zločinců, jak se vyjádřil mladý strážmistr, jemuž byla při rekonstrukci přidělena úloha pachatele. Zřejmě se s ní zcela ztotožnil, neboť horlivě dodal: "Jestli tu byla jenom ta jedna sestra, tak bych tu bez problémů odkrouhl říu lidí!"

"Míměte se," doporučil mu kapitán rozmrzele; viditelně ho tížily pochybnosti. Jen policejní aparát dál nerušeně shromažďoval a vyhodnocoval fakta, netrápen žádnou nejistotou; na skeptické úvahy neměl vypracovaný program. Spis nabýval na objemu, avšak jednotlivá hlášení, protokoly, záznamy, laboratorní výstupy zůstávaly prozatím jen hromadou navzájem nesouvisejících údajů. "Chybí nějaký geniální nápad, který by tomu dal smysl.," prohlásil nespokojeně Viktor Gall.

Zprvu to vypadalo, že druhý zločin nemá s prvním případem nic společného: v korytě potoka, který se spouštěl do řeky kus za městem, byla nalezena mrtvola asi čtyřicetiletého muže.

"Někdo ho zastřelil, hlásil strážmistr kapitánu Doubkovi. "Prý ho zasáhly zbloudilé broky při naháňce na zajíce." Pitevní nález však tuto verzi vynesl v zubech: smrt nastala mezi šestou a osmou večer - a v tu dobu se široko daleko žádný hon nekonal. Navíc muž nezemřel na místě, kde ho našli.. "Pachatel ho sem asi dopravil až v noci," mínil poručík Gall. "Ale koho vlastně?"

Překvapení na sebe nedalo dlouho čekat: zastřeleným mužem byl doktor Bubeník, lékař z místní nemocnice.

"Co když si nějaká mafie vyřizuje účty s naším zdravotnictvím?" nadhodil Viktor Gall.

"Nejdřív chirurg, teď zase neurolog."

"Co mohli ti dva mít společného?" přemítal střízlivě kapitán Doubek. "V každém případě to vylučuje tvoji verzi.: doktor Fejda snad nežárnil ve velkém!"

"Proč ne? Existují přece i takové poruchy osobnosti. Nebo je Fejda paranoik a vidí všude nepřátele. Třeba něco osvětlí balistická expertíza!"

Ta všechno spíše zkomplikovala.. "Se značnou pravděpodobností lze soudit, že rána byla umístěna přesně na obličej," četl kapitán nahlas. "Podle hustoty broků lze soudit, že šlo spíše o běžnou ráži dvanáct, než o ráži šestnáct... Z broků, které byly vyoperovány, lze soudit, že šlo o tovární broky tří a půl..." Přelétl pohledem další řádky. "Ještě tu stojí, že to musela být brokovnice s výborným krytím: doktor Bubeník byla zasažen ze značné vzdálenosti, pravděpodobně čtyřiceti metrů."

"Pachatel zaútočil v tomto případě zepředu. Někde na něj asi cíhal. Zastřelený nám nic nepoví, i kdyby ho byl viděl.. Zato doktor Bukač už třeba promluví!"

V nemocnici však nečekala žádná příznivá zpráva. "Je stále v šoku," řekl ošetřující lékař.

"Jinak bychom vás už vyrozuměli!" Ačkoliv se navenek tvářil klidně, z jeho slov zaznívala nervozita.

Zdalo se, že nemocnicí začala prosakovat panika. Rehabilitační sestra odmítla pracovat, pokud nebude trvale obsazena recepce a přítomen kromě ní ještě aspoň jeden masér. Personál pobíhal po chodbách jaksi neuspořádaně. Ale to mohl být jenom klamný dojem.

"Pojďte dál," vyzval poručíka muž v bílém plášti. "Syn mi ohlásil vaši návštěvu". Nezazněl v tom tónu jakýsi despekt?

"Studovali jsme společně," řekl poručík To byl tedy ten primář, který se údajně obával o svoji pozici? Seděl tu poněkud koženě ve svém křesle, s brýlemi vysunutými na čelo; nejistě rozhodně nevyhlížel. Ale co vůbec prozradí vnější vzhled člověka o jeho vnitřním uspořádání?

Úzkostná nedůvěra, chorobná podezřívavost nemusí být na první pohled nápadné.

"Předpokládám, že vás zajímají poměry v nemocnici!" pronesl primář.

Znělo to jako útok. Nebo sebeobrana? "Rád bych slyšel váš názor na to, co se stalo," řekl Viktor Gall.

"Také něco bližšího o doktoru Bubeníkovi a -"

"Ten u nás nebyl ani rok," vpadl neomaleně primář. "Spíš se něco dovíte u nich, na neurologii. Co se týče doktora Bukače, nevím, co chcete slyšet!"

"Má tu nějaké nepřátele?"

"Čili - jestli vím o někom, kdo by mu chtěl vrazit nůž do zad?" Primář si posunul zpátky na čelo brýle, které mu sklouzly na nos. "Radě lidí dokáže jít na nervy - mne nevyjímaje. Hrozný suverén! Nedá si nic vymluvit. Už jsem měl několikrát chuť ho vyrazit - jenomže on je vynikající chirurg. A to musí mít za všech okolností přednost."

Mluvil pravdu? Nebo byl tak mazaný? "Rád bych se dověděl o všech vážnějších případech, které se u vás vyskytly. Nebo o případech mimořádných - alespoň za poslední dva tři roky."

"Máte na mysli nečekaná úmrtí? Či snad nezdařené operace?" Tentokrát putovaly brýle, kam patřily. Primář chvilku poručíka soustředěně pozoroval, jako by vážil, co unese. "Musím vás zklamat," řekl posléze. "Nikoho jsme u nás vlastním přičiněním nezahubili. Nikomu jsme v břišní dutině nezapomněli nůžky." Nepatrně stáhl koutek úst, pokud to měl být pokus o úsměv, pak se nevydařil. "Možná se nějaká lobby rozhodla zlikvidovat pár doktorů, aby zvýšila průměr platů na hlavu."

Byl cynický, nebo tak chtěl vypadat? "Mohli se společně někomu znelíbit," odvětil poručík Gall.

"Tady páše každý svoji činnost spíše sám za sebe! Kromě toho - jednou nůž, podruhé puška.

Musel by to být všestranný pachatel! A co se týče našeho personálu - že by někdo z nich vlastnil střelnou zbraň a ještě uměl střílet?"

Poručík se raději vydal za odborníkem. Hájenka vypadala stejně přívětivě. Branka byla opět pootevřená, ale jezevčík se tentokrát neukázal.

"Ajda je v kotci," vysvětlil hajný. "Nějak moc zdivočela. Ale kvůli ní jste jistě nepřišel."

"Asi víte, co se stalo lékařům z nemocnice. Chtěl bych se zeptat, zda je těžké zastřelit člověka brokovnicí. Nehodila by se k tomu spíše kulovnice?"

"To je divná otázka! Záleží na tom, na jakou zbraň je kdo zvyklý. Ale poslyšte - našla se vůbec nábojnice?"

"Ten muž byl zastřelen jinde, než ho našli. Někdo ho na to místo přinesl již mrtvého."

"A máte aspoň nějaké stopy?"

"Pachatel byl obezřetný: šel velký kus cesty potokem. A když přivedli psa, ten už žádný pach nad vodou nezachytil." Poručík se zadíval k temnému pásu lesa. "Musel na něj někde čekat. A věděl zřejmě, kudy přijde. Předem si vybral místo, odkud mohl dobře zamířit. Na takovou vzdálenost nelze nic přenechat náhodě."

"Na jakou vzdálenost?"

"Nejméně čtyřiceti metrů."

"Tak to byl machr! Ale tady jsou většinou samý výborný střelci. Bývala tu kdysi pytlácká vesnice," pokrčil hajný mohutnými rameny. "Už jdu, Ajdo!" otočil se ke kotci, odkud se ozývalo naléhavé kničení.

"Nebudu vás dál zdržovat," řekl Viktor Gall. "Je čas k obědu."

"To mi ani nepříjde," odtušil hajný. "Já jsem na hájence sám, kdo by mi ho uvařil."

"Máš zajít za primořem," přivítal poručíka kapitán Doubek. "Prý pro tebe něco má."

Informace to byla vcelku stručná, avšak hodná pozor: asi před půl rokem se v nemocnici ošklivě střetli dva lékaři: Bukač s Fejdou. "Vzpomněl jsem si na to dodatečně," řekl primář.

Viktor Gall si pomyslel své. "A oč v tom sporu šlo?"

"O transplantaci. Totiž - doktor Bukač naléhal, abychom konstatovali smrt jednoho našeho pacienta a nabídli jeho orgán k transplantaci."

"A v čem byl problém?"

"Ve stanovení smrti. Abyste rozuměl - po celém civilizovaném světě se dnes už uznává takzvaná mozková smrt: člověk je mrtvý poté, co mu umře mozek."

"Dřív se věřilo, že dokud bije srdce -"

"A dokud organismus dýchá, že je člověk ještě naživu. Jenže to už jsou jen jakési mechanické funkce,

někdy vegetování na přístrojích. Ve vzácných případech se může organismus po nějaký čas udržet, avšak už nikdy nebude vnímat, cítit nebo myslet. Z takového člověka zbyly vlastně pouze orgány."

"Kdo určuje, kdy je mozek mrtvý?"

"Většinou to stanoví komise, v níž bývá ošetřující lékař, neurolog, anesteziolog, tj. resuscitátor. Musí se dodržet přísná pravidla a nevratnost stavu se zjišťuje opakovaně. Pokud komise konstatuje mozkovou smrt, vyrozumí se transplantační centrum."

Primář se zachmuřil.

"Kdybyste viděl ty lidi, kteří čekají, položení hrůzou, jestli se podaří získat včas orgán, na kterém závisí život - třeba jejich dítěte! Kdo by měl mít právo naprosto beznadějně udržovat organismus, který už jako člověk vůbec nežije?"

"A z čeho pramení nesouhlas?"

"Ze zákeřné, zlé propagandy! Nějací rádobyšpasitelé, nebo psychopati s choroubnou touhou se předvádět, někdy i laici, kteří nemají o věci ponětí. Jsou v jádře bezcitní, lhostejní k zbytečným úmrtím lidí, jež bylo možno zachránit. Jen kdyby jim samým šlo o život! Kdyby sami nezbytně potřebovali orgán, který by je zachránil před jistou smrtí!"

Chvilí oba mlčeli. "A oč šlo v tom sporu Bukače s Fejdou?"

zeptal se posléze Viktor Gall.

"Fejda byl vždycky proti všemu, co navrhl Bukač. Z nějakých snad osobních důvodů. Jestli to byla v daném případě jen záminka, ani pořádně nevím. Fejda má, myslím, i nějaké náboženské zábrany. Spíš než o transplantaci šlo o jakési účty mezi nimi dvěma."

"Vy tedy transplantace neprovádíte?"

"Kdeže, my jsme malá nemocnice. Jakmile komise konstatovala smrt, Bukač zavolal na kliniku, kde zoufale čekali na orgán k transplantaci. V poslední chvíli se pak podařilo zachránit člověka, který měl před sebou snad den života."

"Kdo byl v té komisi?" Poručík Gall se ani nemusel ptát.

"Doktor Bukač, doktor Bubeník - a já," odpověděl primář, "takže bych nyní mohl být na řadě."

"A dárcé orgánů?"

"Žena, kterou srazilo auto. Měla nevratně poškozený mozek. Jmenovala se Anežka Horová."

"Měla rodinu?"

"Jenom manžela."

"A kdo to je?"

"Hajný ze sousedního polesí."

Branka byla pootevřená, nikde se nic nehýbalo, jezevčík se neozýval. Vešli nezamčenými dveřmi. V čistě uklizené kuchyni ležel na stole list papíru.

...Přiznávám se, že jsem chtěl zabít doktora Bukače a že jsem zastřelil doktora Bubeníka. Vzali mi ženu. Já jsem to musel udělat! Když mi doktor Fejda řekl, že Anežku - nabídlí... Písmena byla v tom místě rozmazaná. ...Já jsem cítil, že mě podezříváte. A stejně už nemám, proč žít. Odpusťte... Pak už jenom podpis: Štěpán Hora.

"Ty jsi to tušil," řekl kapitán Doubek, když vyšli před hájenku. "Nechtěl jsi mu poskytnout milosrdnou příležitost?"

"Poprvé mě to napadlo, když jsem zjistil, že je půl roku vdovcem. Ale - jak jinak bys ho ještě chtěl potrestat?" rozhořčil se Viktor Gall. "Spíš by zasloužil potrestání ten zmetek, který mu to vykecal, aby ho poštvál na Bukače! Já bych se vsadil, že to udělal úmyslně. Vlastníma rukama zamordoval dva lidi."

"Jak mu to hodláš dokázat?" zeptal se kapitán.

"Musím se aspoň pokusit," řekl Viktor Gall. Zaklonil hlavu a zhluboka se nadechl. Nad nimi se převalovala těžká šedočerná mračna. Nečekaně se roztrhla a obnažila propast temněmodrého nebe; v dálce se mihotala vzdálená hvězda, téměř neskutečná.